

JAK ODPOWIADAĆ NA TRUDNE PYTANIA

Poniższe wskazówki i rady mają Ci pomóc dobrze przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej. Warto przećwiczyć taką rozmowę z osobą, która będzie mogła odegrać rolę pracodawcy.

Proszę opowiedzieć coś o sobie. Jak Pan/i by sam siebie opisał?

Jest to tylko pozornie łatwe pytanie. Trudność polega na uporządkowaniu myśli, tak, abyś mógł podać przejrzyste streszczenie twojej pracy zawodowej i podkreślić te osiągnięcia, które wydają się być ważne dla rozmówcy. Nakreśl najważniejsze punkty, które chcesz przedstawić, opowiedz o swoich mocnych stronach, o rodzajach firm dla których pracowałeś, o znaczących osiągnięciach lub interesujących Cię kierunkach rozwoju zawodowego. Upewnij się, że uwzględniłeś wszystko, co może cię wyróżnić. Pamiętaj, że masz na to 2-3 minuty.

Dlaczego stara się Pan/i właśnie o tę pracę?

Co wie Pan/i o naszej firmie, o dziale, w którym chce Pan/i pracować? Jakie są Pana/i oczekiwania wobec naszej firmy?

Dostając takie pytania musisz pokazać, że odrobiłeś swoje zadanie domowe i wiesz coś na temat firmy i pracy, o którą się starasz. Najlepiej, gdy potrafisz pokazać związek tych informacji z własnymi umiejętnościami, zainteresowaniami lub dotychczasowymi osiągnięciami. Odpowiedz sobie na pytanie co Cię w tej pracy pociąga, intryguje, ekscytuje czy też stanowi dla ciebie wyzwanie? Zastanów się czego oczekujesz od firmy – czy tylko regularnie wypłacanej pensji, czy może czegoś jeszcze? Jeżeli sam nie potrafisz przekonująco odpowiedzieć na te pytania, to jak przekonasz osobę prowadzącą rozmowę kwalifikacyjną?

W przeszłości często zmieniał Pan/i pracę. Dlaczego?

Podkreśl, że pracując na różnych stanowiskach szybko realizowałeś zlecone zadania po czym nie pojawiały się nowe wyzwania. Zaakcentuj pozytywne strony takiej sytuacji np. większe doświadczenie i umiejętności. Możesz zakończyć mówiąc: "Szukam takiej pracy, która pozwoli mi na dłużej zatrzymać się w jednym miejscu".

Jakie ma Pan/i wady?

Jakie są pana/i słabe strony?

"Nie mam takich" - to odpowiedź bez sensu. W ten sposób można Cię uznać za osobę o małej zdolności do autoanalizy, za człowieka, który nie uświadamia sobie własnych błędów a tym samym jest niezdolny do zmiany działania. Nie mów także banałów w stylu "Jestem perfekcjonistą" lub "Pracuję zbyt dużo". Naszymi słabymi stronami są zwykle przeciwieństwa mocnych stron lub też mocne strony doprowadzone do przesady. Znasz już swoje słabe i mocne strony - przyjrzyj się im, aby sprawdzić, czy gdzieś nie posunąłeś się za daleko. Bądź wobec siebie uczciwy – ta wiedza na pewno ci się przyda. Potem przygotuj odpowiedź, która nie tylko ujawniałaby, że sam dostrzegasz problem, ale że podjąłeś starania, aby go przezwyciężyć. Warto też dawać takie przykłady, które umiejscawiają naszą słabość w przeszłości np.: "dawniej zdarzało się...", "było mi trudno...".

Jakie ma Pan/i zalety?

Co Pana/nią motywuje w pracy?

Jakie są Pana/i największe osiągnięcia?

Jak opisał(a)byś swoje stosunki z innymi ludźmi?

Te pytania pozwalają Ci mówić o Twoich mocnych stronach, umiejętnościach i pozytywnych cechach. Ale uwaga! Nie dajmy się skusić na wyliczanie tylko naszych słabych stron. Zakładając, że rozmówca pyta nas o sukcesy i porażki, powinniśmy dać mu satysfakcjonującą odpowiedź. Nie należy jednak tej odpowiedzi nadmiernie długo uzasadniać.

Jaka dotychczasowa praca przyniosła Panu/i najwięcej satysfakcji?

Co spodziewa się Pan/i robić za 5 – 10 lat?

Ważne jest pokazanie, że chcemy i zamierzamy pracować w tej firmie przez dłuższy czas, tutaj chcemy robić karierę. Nie róbmy tego tak, jakby stanowisko, o które się staramy, interesowało nas tylko na krótki okres.

Jakiej wysokości zarobków Pan/i oczekuje?

Jeśli prowadzący rozmowę zapyta Cię, jakiego wynagrodzenia się spodziewasz, możesz powiedzieć, że najpierw chciałbyś uzyskać więcej informacji na temat samej pracy. Najlepiej nie określać sumy dopóki nie będziesz miał pewności, że zostaniesz zatrudniony. Na ogół wynagrodzenie jest ustalone. Czasem zarobki mogą być negocjowane. Przede wszystkim zorientuj się jak płacą inne firmy za podobną pracę oraz jakie są stawki w danej firmie – da Ci to lepszą pozycję przy negocjacjach. Gdy rozmówca będzie naciskał na jej podanie, możesz podać przedział np. od 1000 do 1500 złotych. Jeżeli zapyta cię o aktualne lub ostatnie zarobki, powinieneś podać kwotę prawdziwą, nie zawyżoną, ale masz pełne prawo podania tej kwoty razem z premią i różnymi innymi dodatkami jakie otrzymywałeś.

Dlaczego szuka pan/i pracy?

Z jakiego powodu opuścił/a pan/i poprzednią pracę?

W obu pytaniach chodzi o to samo – dlaczego jesteś niezadowolony ze swojej obecnej sytuacji. W ten sposób prowadzący rozmowę chce odkryć Twoją motywację, a także sprawdzić, czego może się po to Tobie spodziewać. Zdania w stylu "Nienawidzę swojej pracy" lub "Nie mam pieniędzy na życie" są niedopuszczalne. Prowadzący rozmowę na pewno szybko zorientuje się, że powtarzasz nic nie znaczącą odpowiedź, którą każdy może znaleźć w jakiejś książce i w odpowiednim momencie. Powinieneś odpowiedzieć na to pytanie na swój własny, indywidualny sposób. Jeśli myślisz o awansie to zastanów się o jaki rodzaj awansu ci chodzi: kierowanie większą niż dotychczas grupą ludzi? Uzyskanie tytułu wiceprezesa? Jak chcesz się sprawdzić? Co takiego chcesz zrobić, co było niemożliwe w poprzedniej pracy, a spodziewasz się, że będzie możliwe w nowej? Czy znasz jakieś problemy firmy, w których rozwiązaniu byłbyś pomocny? Dlaczego prowadzący rozmowę powinien wybrać akurat ciebie spośród 138 lub 1380 kandydatów?

Jeżeli poszukujesz firmy, w której Twoja praca byłaby lepiej opłacana, to dlaczego zasługujesz na lepszą płacę? Dlaczego będziesz wart lepszego wynagrodzenia w nowej pracy? Przemyśl te wszystkie pytania.

Dlaczego właśnie Pana/nią mamy zatrudnić, a nie kogoś innego?

Bądź przygotowany na szybką odpowiedź. Jeśli Ty nie będziesz miał pewności, tym bardziej nie będzie jej miał potencjalny pracodawca. Szybko wylicz swoje zalety, pozytywne cechy charakteru itp.

Dlaczego stracił/a Pan/i pracę?

Nikt w naszych czasach nie piętnuje już zwolnionych z pracy, wiadomo, że jest to bardzo często spowodowane względami ekonomicznymi i restrukturyzacją. Może wystarczy krótkie wyjaśnienie "Jak panu być może wiadomo, mój dział został zlikwidowany w wyniku reorganizacji firmy". Możesz dodać do tego pozytywne stwierdzenie w rodzaju: "Mój kierownik był bardzo zadowolony z mojej pracy. Sprawdzał czy nie znajdzie się dla mnie miejsce w innych działach, ale w całej firmie redukowano etaty".

Jeżeli straciłeś poprzednią pracę, ponieważ pracodawca miał ci coś do zarzucenia, nie ukrywaj tego. Na pytanie rozmówcy przedstaw mu szczegółowe wyjaśnienia i powiedz jak zamierzasz uniknąć takich błędów w przyszłości. Ale nie należy też przesadzać w drugą stronę – wyjaśnienie w rodzaju "Zostałem zwolniony za niesubordynację" jest samobójczym golem. Już lepiej mówić o "różnicy poglądów na temat celów działania wydziału". Wzmianka o niesubordynacji nie pozostawia potencjalnemu pracodawcy innego wyjścia jak odrzucenie kandydata.

Czy lubi Pan/i swój zawód?

Jest to pytanie o stosunek do tego, co się wybiera i co się robi w życiu. Ważne jest to, czy o wyborze zdecydował przypadek, czy też wybór był od początku trafny. Lubienie swojego zawodu jest zawsze odczuciem subiektywnym i niemierzalnym. Dlatego na takie pytanie nie wystarczy lakoniczna odpowiedź "tak" lub "nie". Opowiadając na to pytania powinieneś dać do zrozumienia, że w tej sprawie nie liczą się dla Ciebie tylko i wyłącznie pieniądze, bo rozmówca wskaże Ci od razu kilka bardziej popłatnych zajęć lub zawodów.

Jakie cechy według Pana/i powinien mieć dobry przełożony?

Wbrew pozorom pytanie nie jest przeznaczone tylko dla kandydatów na stanowiska kierownicze. Jest to pytanie o rozumienie pojęcia kierowania ludźmi oraz próba sprawdzenia jaką masz wiedzę na temat stylów kierowania ludźmi i jaki styl Tobie najbardziej odpowiada. Analiza Twojej odpowiedzi pozwala przewidzieć, gdzie mogą wystąpić problemy w przyszłej

współpracy z konkretną osobą. Na ogół jesteśmy w stanie zaprezentować długą listę cech negatywnych szefa. Lepiej jednak odwrócić sytuację i wymienić cechy pozytywne.

Czy chciałby Pan/i coś dodać?

Czy ma Pan/i jakieś pytania?

Warto mieć listę pytań, które chcesz zadać przyszłemu pracodawcy, ale pamiętaj - odpowiedź na niektóre z nich mogłeś dostać wcześniej.

Dlaczego przez taki długi czas był/a Pan/i osobą bezrobotną?

Podkreśl, że jesteś osobą aktywną, ale mimo tego nie miałeś propozycji pracy na umowę o pracę lub umowę cywilno – prawną. W tym okresie ukończyłeś jednak na przykład dwa szkolenia podnoszące Twoje kwalifikacje zawodowe, wyremontowałeś dom i przez dwa lata pracowałeś za granicą w hurtowni. Nie masz jednak formalnego potwierdzenia tej pracy, ale nabyłeś szereg umiejętności: obsługa wózków widłowych, współpraca w zespole obcojęzycznym.